

TT - Anh hùng quân ???i - thi?u t???ng Lê Mã L???ng, m?t trong nh?ng nhân v?t n?i ti?ng tr???ng thành t? phong trào Ba s?n sàng, k?: “N?m 1964-1965, khi ?y tôi ?ang h?c c?p II, không khí ra tr?n lên l?i ???n t?n ngỗ ngách làng quê. Nhi?u h?c sinh mu?n gia nh?p quân ???i vào chi?n tr???ng. Có ng???i ? quê tôi (Nông C?ng, Thanh Hóa) t? nhiên m?t tích. V? sau c? làng m?i bi?t anh ?y ?ã l?ng l?ng ?i B”.

X? d?c Tr???ng S?n

“B?t c? thanh niên nào ngày ?y c?ng ch? khao khát ???c tham gia Ba s?n sàng: s?n sàng làm b?t c? vi?c gì T? qu?c gia, s?n sàng ?i b?t c? n?i nào T? qu?c yêu c?u và s?n sàng lên ???ng ?i chi?n ???u” - ông Tr?nh Ng?c Trình nói b?ng ch?t gi?ng b?ng l?a c?a th?i trai tr?.

Trong ký ?c c?a mình, ông Trình v?n còn nh? rõ không khí hào hùng c?a nh?ng bu?i t?i “truy?n h?ch” lên ???ng xu?t quân t?i qu?ng tr???ng Ngân hàng Trung ???ng, qu?ng tr???ng nhà hát lúc n?a ?êm. L?p l?p ng???i r?ng r?c trong không khí sôi s?c nh? hào khí ?ông A th?i Tr?n c?a th? k? 13, 14.

Phong trào “X? d?c Tr???ng S?n ?i c?u n???c” bùng lên m?nh m? nh? l?a g?p gió.

Sau cu?c phát ???ng t?i h?i tr???ng B? Công nghi?p n?ng ngày 9-8-1964, phong trào Ba s?n sàng ào ?t lan r?ng ???n nhi?u ???n v? khác nh? l? tràn thác ??: ?H Bách khoa, ?H Y, Nhà máy c? khí Chung Quy Mô Hà N?i, HTX Vi?t Trung... Ch? sau m?t tu?n ?ã có 240.000 ng???i ghi tên tham gia, trong ?ó 80.000 ng???i xin ???c vào mi?n Nam chi?n ???u.

Ông Ph?m Qu?c Anh (nguyên phó bí th? ?oàn ?H Bách khoa) nh? l?i: “Sinh viên thành l?p các ti?u ?oàn và phát ???ng phong trào hành quân v???t Tr???ng S?n ?ánh M? c?u n???c. T?i th? t?, th? b?y, ch? nh?t, t?t c? nam n? sinh viên và nhi?u cán b? gi?ng d?y tr? n???m n???p tham gia phong trào hành quân t? Hà N?i lên S?n Tây, ?a Phúc (B?c Ninh)... M?i ?oàn

viên đeo balô gach 20kg và mang theo một chiếc gậy. Rồi nhà thám báo đang tập hợp những người trong quân đội rời rạc rủ nhau đi. Những ngày đó không ai mua súng, không ai mua những ngòi vì thấy lợi lộc lũng và thật sự mua những chiếc góp sức mình cho đất nước”.

Gia nhập vào quân lúc này còn có rất nhiều công nhân của các nhà máy, xí nghiệp. Ngày đó, Hoàng Đức Chính (trung đoàn Bình Giã) mới 25 tuổi, là công nhân một công ty may, đã lòng lòng rời xa tình yêu của mình để toàn tâm lên đường ra chiến trường. Anh giàu nghị lực yêu chiến đấu.

“Tôi chỉ đang chia tay vì đã xác định: tôi không biết ngày về. Con gái có thì, mình không nên có cô ấy phải biết rằng buồn. Tôi không dám gặp cô ấy lần cuối vì sợ không thể can đảm mà đi...” - ông Chính kể.

Đức biết, trong danh sách đang ký ra trận có rất nhiều cán bộ Thành đoàn. Như anh đang Quang Ngọc, cán bộ Thành đoàn Hà Nội đầu tiên, được gọi đi nhập ngũ dù sức khỏe chỉ đạt loại A2 (gầy), anh Nguyễn Phụng (bí thư đoàn H Y), sau này là bộ trưởng Bộ Y tế, chỉ đạo Tổng Tịch (bí thư chi đoàn khoa hóa), tôi chiến đấu ở chỗ khác biệt và trải nghiệm chiến đấu cũng là những kiên quyết không khai mặt mũi...

Hàng ngàn sinh viên, học sinh đã vượt qua hàng ngàn xin được ra trận. Những bậc huyết thệ này vẫn còn lưu giữ tại Bảo tàng Lịch sử quân sự VN. Nhiều người đang du học Liên Xô tập thể gọi tên xin về nước chiến đấu. Hàng trăm người chấp nhận tạm dừng việc học, kể cả ra nước ngoài làm nghiên cứu sinh, nóng lòng mong được ra trận cầm súng chiến đấu...

Gia hào khí này, ông Phạm Quốc Anh (nguyên phó bí thư đoàn H Bách khoa) kể: “Tôi cùng đoàn viên của bách khoa đầu tiên quyết tâm theo gọi Đảng này xin tình nguyện làm bất cứ việc gì Tổ quốc cần. Rồi nhiều người vượt qua huyết thệ xin được ra chiến

trở lại”. Chính ông Anh - khi đó là giảng viên - đã giúp tôi trở lại và bí thư tỉnh ủy tha thiết xin được ra chiến trường. Theo dõi kỹ, phó bí thư Đoàn Thanh Niên Khoa thu được danh sách, số liệu nghiên cứu sinh lý bệnh tiến sĩ, liệt kê các bệnh. Bởi vậy, ông trích máu vết thương.

“Số liệu tình hình nguy hiểm rất đáng nên phải có sự bình luận. Ai có sự khác biệt, hãy liệt kê tiến sĩ mới được nhập ngũ” - ông Quốc Anh kể.

Trong ký ức của mình, ông vẫn nhớ rất rõ hình ảnh buổi lễ tiễn quân các công viên Trường Thanh Niên Khoa và nơi dùng lễ tiễn biệt hôm nay: “Chúng tôi ra đi không mất chút tính toán, không mất yêu cầu nào. Chỉ có một mong muốn là được tham gia và quân đội phân công. Xin đừng bao giờ có ý nghĩ quay trở lại dù có phải hi sinh...”.

Tôi đã kêu gọi, tôi phải lên đường...

Trong lớp lớp những chàng trai Hà Nội ra chiến trường ngày nay có phó bí thư Đoàn Trường Thanh Niên Sở Phạm Hà Nội tỉnh Xuân Rừng. Trong ký ức về người bạn thân của mình, ông Trần Ngọc Trình không thể nào quên hình ảnh chàng sinh viên cao to, đẹp trai, mặt sáng, học rất giỏi và giỏi nói hùng biện.

Ngày anh Rừng nhận được giấy nhập ngũ cũng là lúc có quy định rằng nhà sang Liên Xô làm nghiên cứu sinh. Không nên suy nghĩ, anh lựa chọn được nhập ngũ ngay.

Ông Trình kể: “Chính tôi cũng khuyên Rừng đi Liên Xô để làm nguỵ lập sau này và xây dựng đất nước. Nhưng Rừng có vấn đề gì, trở lại: “Tôi vừa phát động phong trào Ba sẵn sàng xong, hàng ngàn thanh niên, sinh viên đã đáp ứng nguyện vọng của mình lên đường đi chiến đấu. Vậy thì sao tôi lại không được làm những gì mình thích?”.

Có hai hướng đi là yêu cầu của chúng, vì quá rõ ràng

nên ông Trình báo R??ng nên hỏi ý kiến anh trai của bạn: ông Tr??ng Chính, lúc đó là chủ tịch Qu?c h?i.

Vì muốn làm “s?c ép” buộc gia ?ình ??ng ý, anh R??ng ?ã d?n ng??i bạn thân ??n gặp anh trai mình.

Ông Trình nh? l?i: “Khi chủ tịch Qu?c h?i Tr??ng Chính hỏi ý kiến của ?oàn thanh niên, tôi tr? l?i: Ý của ?oàn thanh niên là c? ?? anh R??ng ?i mìn Nam chi?n ??u tr??c r?i v? ?i Nga c?ng không muốn. Ông Tr??ng Chính khen: Chú Trình ngh? ???c nh? th? là r?t t?t. Bây giờ nhiệm vụ hàng ??u là chi?n ??u”.

Lúc R??ng ?i (n?m 1964) anh kho?ng 28, 29 tu?i. Cu?i n?m 1970 anh hi sinh t?i Khe Sanh (Qu?ng Tr?). Khi đó ??ng Xuân R??ng ?ã là ti?u ?oàn tr??ng ti?u ?oàn hu?n luy?n của s? ?oàn 308. Anh chủa k?p v? làm ?ám c??i v?i ng??i yêu.

“Lúc ???c tin R??ng hi sinh tôi ng?t ?i... R??ng có quy?n t? ch?i gian kh?, hi sinh ?? ???c sung s??ng và m?t t??ng lai r?ng ng?i... H?n n?a, anh trai làm chủ tịch Qu?c h?i, gia ?ình ?ã có ng??i ?ang chi?n ??u ngoài chi?n tr??ng l?i ???c c? ?i Liên Xô h?c. Nh?ng R??ng là ng??i luôn chủu hi sinh, luôn xung phong nên ?ã không làm nh? th?” - ông Trình k? sau nh?ng giây tr?m ngâm và r?ng r?ng xúc ??ng.

Ông Trình ?ã gặp ???c ng??i tr?c ti?p ch?ng ki?n nh?ng ngày, nh?ng giây phút cu?i cùng của ng??i bạn thân. Theo l?i k?, sau m?t loạt bom t? máy bay chi?n ??u của ??i ph??ng, ng??i chủ huy ??ng Xuân R??ng b? m?t m?nh bom r?i trúng ??nh ??u và ng?t ?i. Sau ba ngày s?t, th?y anh t?nh l?i ai c?ng m?ng. ??n ngày th? t? anh lên c?n s?t d? d?i và ?ã không qua ???c c?n s?t ác nghi?t ?y. ??ng Xuân R??ng ra ?i trong s? ng? ngành và ?au xót của các y bác s?. “C?u ?y bi?t mình s?p m?t nh?ng v?n n? n? c??i bình th?n...”.

MY L? NG - ?? C BÌ NH

<http://tuoitre.vn/Chinh-tri-Xa-hoi/Phong-su-Ky-su/430713/Ky-uc-%E2%80%9Cb%E2%80%9Ds%E2%80%9D-Ky-2-Nhung-con-nguoi-cua-thoi-dai.html>